

Novinky z edičného oddelenia SFÚ v roku 2004

Slovenský filmový ústav (SFÚ) na začiatku roka 2004 priniesol na knižný trh dve publikácie – *Sprievodca klubovým filmom* autorskej dvojice Miro Ulman a Peter Ulman a *Filmová ročenka 2002* – ktoré vyšli ešte v minulom roku. Pre rok 2004 sa na vydanie pripravuje päť publikácií, medzi ktorými figurujú monografie, zberka esejí, ale aj faktografické publikácie. Nedeliteľnou súčasťou edičného plánu SFÚ pre rok 2004 sa stali aj DVD nosiče so slovenskými filmami, ktorých tohtoročný počet prevýši počet všetkých zatiaľ doteraz vydaných DVD zo SFÚ.

Knižné publikácie

Ako prvá publikácia v roku 2004 vyjde zberka esejí Juraja Mojžiša *Použi ma ako stránku knihy*, v poradí druhý titul edície Studium, ktorej texty sú primárne určené poslucháčom umeleckých a humanitných odborov vysokých škôl. Publikácia pozostáva zo súboru reflexií, ktoré autor v priebehu uplynulých rokov prezentoval v podobe prednášok na vlastnom interpretačnom seminári na Katedre filmovej vedy FTF VŠMU. Vo výbere reflektovaných a interpretovaných filmov čitatelia nájdu napríklad tituly *Nebo nad Berlínom* (r. Wim Wenders), *Blade Runner* (r. Ridley Scott), *Rozprávky na spanie* (r. Peter Greenaway), *Anjel Heart* (r. Alan Parker), *Mesto žien* (r. Federico Fellini), *Caravaggio* (r. Derak Jarman), *Jackie Brown* (r. Quentin Tarantino) a iné. Analytické eseje Juraja Mojžiša čitateľom sprostredkujú informácie nielen o interpretovaných filmoch – ich štýle, slohu či výpovednej hodnote, ale aj o ich výrobnoprodukčných, prípadne politicko-kultúrnych podmienkach, ktoré s ich vznikom súvisia. V edícii Camera Obscura, ktorú pred dvoma rokmi otvoril portrét juhoslovanského režiséra *Emira Kusturicu*, vyjde tento rok monografia venovaná španielskemu režisérovi *Pedrovi Almodóvarovi*, ktorého dielo sa podujala zmapovať dvojica mladých autoriek Viktória Matáková a Petra Hanáková. V edícii Orbis Pictus, ktorá tiež v roku 2002 priniesla monografiu *Štefana Uhra* od Václava Maceka, sa pripravuje vydanie rovnako komplexne koncipovanej monografickej publikácie autorov Petra Michaloviča a Vlastimila Zusku, ktorá približuje život a dielo *Juraja Jakubiska*.

Na *Katalóg slovenských celovečerných filmov 1921 – 1999*, ktorý bol prvou vydanou publikáciou edičného oddelenia SFÚ, odkedy sa začal venovať vydavateľskej a publikačnej činnosti komplexne a systematicky, jeho autorka Renáta Šmatláková voľne nadviaže publikáciou *Filmové profily I.*, v ktorej so spoluautorom Martinom Šmatlákom spracuje portréty 64-och slovenských režisérov hraných filmov. Okrem hlavnej textovej zložky – základných biografických informácií o jednotlivých tvorcov, ich kompletných filmografií, súpisu získaných ocenení a výberovej bibliografie textov, ktoré sa dotýkajú ich diela – publikácia prinesie aj rozsiahlu historickú štúdiu, ktorá zosumarizuje doterajšie dejiny filmovej réžie na Slovensku od jej počiatkov až po súčasnosť. Edičnú produkciu SFÚ v roku 2004 uzavrie publikácia *Filmová ročenka 2003*, ktorá ponúkne už tradičné zhrnutie informácií zo slovenskej kinematografie a audiovizie vo všetkých jej oblastiach za príslušný rok.

V edičnej produkcii SFÚ bude v roku 2004 zastúpených aj niekoľko publikácií propagačného, resp. informačného charakteru. Po aktuálne vydanéj záverečnej správe zo sociologického výskumu, ktorý pod názvom *Slovenský filmový divák* zrealizovala v roku 2002 Oľga Gyárfášová,

budú nasledovať publikácie *Best of Slovak Film* s informáciami o najvýznamnejších tvorcoch a filmoch slovenskej kinematografie v anglickom jazyku, pravidelný *Kalendár filmových výročí* na rok 2005 a v neposlednom rade tiež nástenný *Filmový kalendár 2005 – Tak sme začínali II*. Ten po sérii portrétov slovenských hercov ponúkne kolekciu fotografií známych slovenských filmových herečiek.

DVD nosiče

V oblasti vydávania DVD nosičov SFÚ tento rok nadviaže na vydané DVD z roku 2002 *Obrazy starého sveta* Dušana Hanáka a na rovnako úspešnú minuloročnú zbojnícku trilógiu s jánošíkovskou tematikou, ktorá obsahuje 2xDVD s filmami *Jánošík* (1921) Jaroslava Siakeľa a *Jánošík I.-II.* (1962 – 63) Paľa Bielika, ďalej DVD s filmom *Pacho, hybský zbojník* (1975) Martina Ťapáka a DVD s animovaným filmom *Zbojník Jurko* (1976) Viktora Kubala. Na rok 2004 sú na vydanie pripravené slovenské rozprávky, ktoré vznikli v koprodukcii so SRN, a to *Soľ nad zlato* Martina Hollého (1982) a *Mahuliena, zlatá panna* Miloslava Luthera (1986), ďalej celovečerný animovaný film *Krvavá pani* (1980) Viktora Kubala. Súčasne s nimi vyjde na DVD aj film Dušana Hanáka *Ružové sny* (1976). Ku koncu roka 2004 má SFÚ v edičnom pláne vydať aj filmy Ela Havettu *Slávnosť v botanickej záhrade* (1969) a *Lalie poľné* (1972), ďalej film *Majster kat* Paľa Bielika (1966) a dva filmy Vladimíra Bahnu *Posledná bosorka* (1957) a *Zemianska česť* (1957).

Zámerom SFÚ je vydávať slovenské filmy na DVD systematicky a koncepčne so snahou dosiahnuť rôznorodosť DVD produkcie, čomu zodpovedá jej rozdelenie do štyroch edícií. Edície *Zlatý fond slovenskej kinematografie* a *Pamäť sveta* reprezentujú líniu umelecky náročnejších filmov s maximálnym rozsahom bonusov, cudzojazyčných verzí (7 – 8 titulkových prekladov) a faktografických textových a obrazových doplnkov (profily a filmografie tvorcov, fotogalérie atď.). Edície *Slovenská filmová klasika* a *Slovenské filmové rozprávky* sú určené pre širší okruh potenciálnych záujemcov a prinesú filmy, ktoré sa už v minulosti stretli s komerčným úspechom.

Edícia *Zlatý fond slovenskej kinematografie* bude pozostávať z reprezentatívneho výberu filmových diel najvýznamnejších slovenských režisérov a zároveň bude prierezom dejinami slovenskej kinematografie (napr. Alain Robbe-Grillet: *Muž, ktorý luže* (1968), *Eden a potom* (1970); Štefan Uher: *Kosenie Jastrabej lúky* (1981), *Pásla kone na betóne* (1982); Martin Hollý: *Noční jazdci* (1981); Miloslav Luther: *Chodník cez Dunaj* (1989)). Edícia *Pamäť sveta* bude uzavretá kolekcia desiatich DVD, ktorá vychádza z výberu slovenských filmov, zaradených do svetového kultúrneho dedičstva registrovaného organizáciou UNESCO (napr. *Boxer a smrť* (Peter Solan, 1962), *Slnko v sieti* (Štefan Uher, 1962), *Organ* (Štefan Uher, 1964), *Zbehovia a pútnici* (Juraj Jakubisko, 1968), *Vtáčkovia, siroty a blázni* (Juraj Jakubisko, 1969), *322* (Dušan Hanák, 1969)). Osem DVD nosičov s celovečernými filmami doplnia dve DVD s výbermi krátkometrážnych dokumentárnych a animovaných filmov. Edícia *Slovenská filmová klasika* je založená na zoskupení trojíc žánrovo, resp. tematicky vzájomne blízkych filmov, ktoré už v čase svojho vzniku zaznamenali divácky úspech a aj v súčasnosti patria medzi vyhľadávané tituly (*Tatranská trilógia: Medená veža* (Martin Hollý, 1970), *Orlie pierko* (Martin Hollý, 1971), *Stratená dolina* (Martin Ťapák, 1976); *Slovenská komédia I.: Šťastie príde v nedeľu* (Ján Lacko, 1958), *Skalní v ofsajde* (Ján Lacko, 1960), *Sladké starosti* (Juraj Herz, 1984); *3x Paľo Bielik: Vlčie diery* (1948), *Štyridsaťštyri* (1957), *Kapitán Dabač* (1959)). Edícia *Slovenské filmové rozprávky* ponúkne bloky s tromi celovečernými filmami podľa pôvodu literárnej predlohy, rozdelené na slovenské ľudové rozprávky, tvorbu bratov Grimmovcov a literárne diela H. Ch. Andersena (napr. *Kráľ Drozdia brada* (Miloslav Luther, 1984), *Šíповá Ruženka* (Stanislav Párnický, 1990), *O živej vode* (Ivan Balada, 1987)).